

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від « ____ » « _____ » 2024 р. № _____

Київ

Про внесення змін до Порядку визнання населеного місця історичним

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Внести зміни до Порядку визнання населеного місця історичним, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 2006 р. № 909 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 27, ст. 1950), виклавши його в редакції, що додається.
2. Рекомендувати органам місцевого самоврядування протягом року з дня набрання чинності акта Кабінету Міністрів України про занесення населеного місця до Списку історичних населених місць України забезпечити розроблення науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення меж і режимів використання історичних ареалів.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 03 липня 2006 р. № 909

(в редакції постанови Кабінету Міністрів України

від _____ 2024 р. № _____)

ПОРЯДОК

визнання населеного місця історичним

1. Цей Порядок визначає підстави та процедуру занесення населеного місця до Списку історичних населених місць України (далі – Список) та внесення змін до нього.

2. Терміни, що вживаються в цьому Порядку мають таке значення:

населене місце – це заселена чи освоєна в минулому людьми територія в межах населеного пункту та /або поселення, а також поза їх межами, яка зазнала перетворень у результаті людської діяльності, внаслідок чого сформовано міське чи сільське середовище, або культурний ландшафт;

культурний ландшафт – це населена та змінена діяльністю людини територія, яка є результатом історичних нашарувань культурних та природних цінностей і елементів, що включає топографічні, геоморфологічні, гідрологічні та природні ознаки, історичну та сучасну забудову, інфраструктуру над та під землею, природні об'єкти, історично сформовані агрокультурні території, всі інші елементи історичної поселенської та урбаністичної структури, соціальні та культурні традиції, цінності, та нематеріальні виміри культурної спадщини.

Інші терміни, що використовуються в цьому Порядку, вживаються у значеннях, визначених у Законі України «Про охорону культурної спадщини», інших нормативно-правових актах, державних будівельних нормах.

3. Підставою для визнання населеного місця історичним та занесення його до Списку є наявність на його території історико-культурного заповідника чи історико-культурної заповідної території або відповідність критеріям щодо визнання історичним населеним місцем.

Якщо на території населеного місця відсутні історико-культурний заповідник або історико-культурна заповідна територія, його може бути визнано історичним і занесено до Списку за наявності щонайменше двох з таких критеріїв:

наявність цінної історичної забудови, комплексів (ансамблів), пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, які мають містоформує значення для населеного місця;

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України

№ 05/35/2209-24 від 08.03.2024

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400](#)

Підписувач [Карандєєв Ростислав Володимирович](#)

Дата підписання: 08.03.2024

Дійсний з [13.06.2022 0:00:00](#) по [12.06.2024 23:59:59](#)

збережене розпланування, залишки давнього розпланування та забудови (історично сформовані центри населених місць, вулиці, квартали, площі, території із збереженою планувальною і просторовою структурою та історичною забудовою, у тому числі поєднаною з ландшафтом), що є носіями певних містобудівних ідей, характерних для минулих історичних епох (до 1991 року);

наявність значної та рядової історичної забудови, збереження традиційного характеру середовища та / або культурного ландшафту.

4. Занесення населеного місця до Списку розглядається МКІП на підставі поданих органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольськими міськими державними адміністраціями або виконавчими органами сільської, селищної, міської ради (далі – заявник) документів:

- 1) клопотання про визнання населеного місця історичним;
- 2) історико-містобудівної довідки, що підготовлена на замовлення заявника науково-проектною чи науково-дослідною організацією, яка відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним Кабінетом Міністрів України до розробників науково-проектної (науково-дослідної) документації у сфері охорони культурної спадщини.

Для оцінки підстав та відповідності вимогам документів для визнання населеного місця історичним населеним місцем орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим може виносити це питання на розгляд науково-методичної ради, а обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації – консультативних рад, утворених відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Розроблення та подання історико-містобудівної довідки не вимагається за наявності на території населеного місця історико-культурного заповідника або історико-культурної заповідної території.

5. Розгляд підстав для визнання населеного місця історичним населеним місцем та занесення його до Списку здійснюється МКІП за участю науково-методичної ради, створеної відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

6. Історико-містобудівна довідка має відображати культурно-історичні цінності населеного місця, що підлягають охороні, історичний характер населеного місця і сукупність матеріальних та духовних складових, які виражають його індивідуальний історичний образ, а саме:

- a) цінну історичну планувальну структуру населеного місця, яка визначається мережею вулиць, розташуванням площ, майданів, і збереженням розплануванням на історичні квартали чи історичні ділянки;

б) збереженість історичного вигляду будівель і споруд (цінна історична забудова, рядова та значна історична забудова), що відображає як універсальні так й індивідуальні риси історичних епох, обумовлені своєю структурою, об'ємом, стилем, масштабом, матеріалом, кольором і декором;

в) наявність історично сформованих візуальних зв'язків між історичними просторами населеного місця (забудованими, вільними та озелененими), збережені історичні зв'язки населеного місця з навколишнім середовищем, природним і створеним людиною: набережні, порти, релікти лісових масивів, збережені історичні аграрні території тощо;

г) наявність збереженого (чи збережених частин) історичного населеного ландшафту (культурного ландшафту), опис його характерних рис, що становлять унікальну історико-культурну особливість населеного місця;

д) різні функціональні призначення населеного місця та його історичних діляниць, набуті під час історичного розвитку;

е) визначні історичні події, релігійні і культурні об'єкти, місця перебування видатних історичних особистостей, важливі для історії регіону та України.

Історико-містобудівна довідка має відображати планувальний та просторово-композиційний зв'язок об'єктів культурної спадщини з історією формування населеного місця та окреслювати його історичну автентичність (об'єкти та території) в умовах сучасного розвитку населеного місця. У історико-містобудівній довідці наводиться обґрунтування щодо визнання населеного місця історичним, а також пропозиція щодо назви історичного населеного місця та адреса розташування: сучасна назва населеного пункту, з яким пов'язане населене місце (або кількох населених пунктів), назва територіальної громади, району, області.

До текстової частини історико-містобудівної довідки додаються іконографічні та картографічні матеріали, фотофіксація об'єктів культурної спадщини, інші додаткові матеріали за вибором виконавців.

7. МКІП подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо визнання населеного місця історичним і занесення його до Списку та внесення змін до нього.

8. Занесення населеного місця до Списку є підставою для розроблення науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення меж історичного ареалу, меж і режимів використання історичного ареалу населеного місця, розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту.

9. Занесення населеного місця до Списку є підставою для проведення моніторингу стану збереження об'єктів культурної спадщини та традиційного характеру середовища, що становить комплекс організаційних та інших засобів,

які забезпечують систематичне спостереження за станом об'єктів культурної спадщини шляхом збору, обробки та аналізу інформації про стан об'єктів і територій, що охороняються, та виявлення тенденцій розвитку природних та антропогенних (техногенних та суспільних) процесів, що можуть на вплинути на їх збереження. Моніторинг на території історичного населеного місця проводиться виконавчими органами сільської, селищної, міської ради, повноваження яких поширюються на територію історичного населеного місця, згідно з вимогами Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, який визначає МКІП.

10. Внесення змін до Списку щодо виключення з нього населеного місця, затверджується Кабінетом Міністрів України за пропозицією МКІП. Формування пропозицій щодо виключення населеного місця зі Списку здійснює МКІП на підставі опрацювання результатів моніторингу та інформування про наявність підстав для виключення населеного місця зі Списку, поданих органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольськими міськими державними адміністраціями, або виконавчим органом сільської, селищної, міської ради (у зв'язку із невідповідністю критеріям, визначених пунктом 3 цього Порядку).

Розгляд документів про виключення населеного місця зі Списку здійснюється в порядку, що визначений пунктом 5 цього Порядку.

